

SZABOLCS

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER, SZOMBATON.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.
Egyes szám 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Schlichter Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vasuti-ut 17.

Gyermekvédelem.

A sok problema között, a melyek az emberiséget általánosságban érdeklik, az ugynevezett socialis kérdés az, mely a legtöbb fejtörést okozza és mely elé az emberek milliói a legtöbb várakozással tekintenek. Ez a kérdés, melyről az újabb időben annyit beszélnek, vitatkoznak, melyet oly sokféle szempontból tárgyalnak, különféle oldalról világítanak meg és mégis kevés kérdés van, melyet az emberek sokasága kevésbé ismer, mint éppen ezt. A legtöbb ember a socialis kérdésben valami ismeretlen veszedelmet, forradalmi tendenciát sejt. A proletárok, szegények és szenvedők pedig a socialis kérdés megoldásától remélik a szebb jövőt, a mely jólétet és boldogságot juttat mindenkinek. Mindenki mást képzel és mást vár. A ki pedig komolyan foglalkozik e nevezetes problémával, csakhamar arra a meggyőződésre fog jutni, hogy ennek végleges megoldása a nagyon távoli jövő ködébe vész, vagy talán sohasem lesz, mert a socialis kérdés nem egy kérdés, hanem számtalan kisebb-nagyobb kérdésnek foglalhatja, a melyek részben vagy egészben való megoldása újabb kérdések keletkezését vonja maga után.

Nem képezi feladatunkat, hogy a socialis kérdéssel e helyen foglalkozzunk és elősoroljuk az annak fogalmához tartozó összes problémákat. Csak röviden akarunk egy kérdést említeni, a mely — sajnos — mindég időszerű, s a melynek fontosságát átláthatja mindenki, kinek szeme van és látni akar. Ez a kérdés pedig, a mely a szocializmussal szoros összefüggésben van, a gyermekvédelem kérdése, a melynek érdekében ugyan az utolsó években sok történt, az állam, törvényhatóságok, jótékony egyesületek és emberbarátok belátták e kérdés sürgősségét, de sok tenni való van még ezen a téren, mert azzal, hogy egyes emberek jószívűsége és áldozatkészsége néhány gyermeket az éhezéstől és hidegtől ideig-óráig megment, még vajmi kevéssel mozdított elő a problema megoldása, de ha céltudatos segítséggel bármily szerény módon is hozzájárulunk, hogy az elhagyatott gyermek gondozásban, az éhező rendes táplálékban részesüljön, s ez által nem csak életben maradjon, de — legalább fizikailag — annyi erőt szerezhessen, hogy majd az élet nehéz küzdelmében össze ne roskadjon, akkor nem csak jótékonyok voltunk, hanem a társadalomnak is használtunk.

Ez így van mindenütt a világon, hi-

szen egy, e napokban kiadott berlini statisztika szerint, míg 1000 öt éven alóli gazdag gyermek közül 57, addig 1000 szegény gyermek közül hétszer annyi vagyis 399 gyermek hal meg. Hazánkban különösen tömérdek gyermek pusztul el a kellő gondozás hiányából, Ijesztő a száma azoknak a gyermekeknek, a kik életük első esztendejében elpusztulnak, szörnyű a halandóság később is és szomorú látni azokat a gyermekeket, a kik életben maradnak ugyan, de kiken meglátszanak a rossz gondozásnak és az első évek nélkülségeinek nyomai. Hogyan lehessen egészséges, munkabíró, józan gondolkozó, becsületes érzésű polgár az olyan, a kít a gyermekkori nyomor megfosztott az élet-erőtől.

Itt csak az egész társadalom érdeklődése, az állam, törvényhatóságok, községek közreműködése segíthet. Hogy a szegény gyermekek nyomorán aránylag mily csekély áldozattal lehet segíteni, a legékekesszólóbban mutatja a napközi otthon otthon intézménye, a melyet nem régen egyes budapesti népiskolákban létesítettek. A mely iskolákban szegénysorsu szülők gyermekeit délből ott tartják és rendszeresen ebéddel ellátják, ott a rendes táplálkozás által napról-napra javul a gyer-

T Á R C A.

Dalokból.

Mámorosan, — elkábulva szemed sugarától —
Váltam én el tőled, mint méh a rózsafától;
De tőled távol is fülemben egyre csengett:
„Ha az Isten nem egymásnak teremtett!”

Álomra hajtva fejem, nem tudok pihenni,
Ragyogó két szemed el nem tudom feledni;
Cseng-bong a dal, melylyel fájó szívem oly tele:
„Lehullott az őszi rózsá levele!” .....

S mig álmatlanul, lázban égve hánykódom,
Te rám se gondolsz, én úgy érzem, úgy tudom;
Tiszta, fehér lelked szó sok édes szép álmot .....
„Nékem anyám, csináltasson koporsót!” ....

Partos.

Felfedezték az aranykészítés módját!

Moeller M. O. dán író műve után karcolta X.
(Folytatás és vége.)

Az angol hajó is észrevette, hogy figyelmesek lettek rá. Ettől az időtől kezdve éjjel is figyelemmel kísérték Irinyi hajóját. Villamos sugárszóróval világítottak, s ha Irinyi hajójának kitűnő gépei jobban működtek is, a villamos sugárszóró megtette a kötelességét.

Valóságos hajszát folytattak napokon keresztül. Irinyi szökni akart, de nem sikerült.

Végre egyik legközelebbi kikötőbe futott. Ott ellátta hajóját három esztendőre a szükségességekkel, s elhatározta, hogy minden áron elszökik a korvett elől.

Hajós népe még nem tudta, micsoda tervet főzött ki jól fizető gazdájuk.

A sik tengeren azután megtudtak mindent.

Egyik éjszaka egészen közel engedték a korvetett, s mikor az már a szokott távolságban lassította menetét, Irinyiek teljes villamos erővel neki hajtottak s lőtávolságból lelőtték az angol hajó fényzóróit.

Azután a legnagyobb gyorsasággal, a sötét éjszakában, elrepültek egyenesen dél felé. Mire megvirradt, az angol hajónak nyoma sem volt.

Teljes sebességgel repültek a déli jeges-tenger felé s betemetkeztek a jéghegyek országába.

Egy évig voltak már ott, mikor Irinyi egyik hű emberének átadta több ezer példányban kinyomatott értekezését az aranykészítés felfedezéséről. Megbizást adott neki, hogy a cothalászokkal iparkodjék szárazra és a nyomtatványokat helyezze el s adja nyilvánosságra.

Elindultak megint észak felé, míg halászokra nem akadtak.

Irinyi megvette a hajóikat, s megbízottját utnak indította.

Ő maga még két esztendeig kutatott a déli sarkon; tudományos megfigyelésekkel töltötte az időt.

Azután maga is visszafelé indult.

Hogy minden feltűnést elkerüljön, remek hajóját a déli jég között hagyta és egyik halászó bárkán indult fölfelé.

Az egyik délafrikai szigeten élelem után jártak. Burgonyát találtak a kikötőben vesztelő hajón. Megkérdezték, hogy menyibe kerül egy vékával?

— Tíz font sterlíg, — volt a felelet.

Az üzletemben már nagy választékban kapható **farsangi ujdonságokra** u. m. **báli ruha bevonatok, diszek, virágok, legyezők, keztyűk és cipőkre** van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni.

Kiváló tisztelettel

Eisler Károly,

divat, rövidáru és cipőüzlet tulajdonos. Nyiregyháza, városháztér 5.

mekek fizikai jóléte. Természetesen az ilyen rendszeren táplált gyermek értelme is sokkal jobban és helyesebb irányban fejlődik, gondolkozása, érzése alapos és üdvös változáson megy át,

El sem hinné, a ki nem látta, hogy mily nélkülözésnek van kitéve sok ezer gyermek, a ki délben nem mehet haza, mert szülői munkában vannak és a ki ebédet nem kap, mert szegény szülői kenyérnél többet nem igen adhatnak neki. Hát még az a sok szerencsétlen, névtelen pária, a kik lelketlen angyalszínű kezei között mennyi nyomornak, szenvedésnek vannak kitéve.

Ha már most meggondolja az ember, hogy ilyen gyermekeknek naponta 10—12 fillérért lehet már tisztességes ebédet adni, hogy tehát 3 korona — 3 korona 60 fillérért egy gyermeket egy hónapig lehet naponként egészséges, rendes ellátásban részesíteni: akkor bizony nem nagy számítás kell hozzá, hogy könnyű mindenkinek hozzájárulni a szegény gyermekek fölsegítéséhez és ahhoz, hogy belőlük az országnak egészséges és hasznos polgárokat neveljünk.

—m.

Ismét új vasut.

A figyelmes szemlélő, ha ránéz Szabolcsvármegye térképére, azonnal tisztában lehet, hogy a Debrecenből Nagykálló irányában kiépíteni tervbe vett motoros előnyére nem lehet sem Szabolcsvármegyének, sem Nyiregyháza város, mint a vármegye székhelyének. Szabolcsvármegye déli részébe ugyanis Hajdúvármegyének egy része beékelődik és Debrecen, eme népes, élénk forgalmu, kedvező vasúti összeköttetésű városhoz oly közel fekszik megyének néhány községe, hogy azt akár tengelyen, akár vasúton hamarabb érik, mint Nyiregyházát. Ha most kiépítik Debrecenből a motorost, akkor megyénk jelentékeny része — e vasut által — Debrecenhez lesz csatolva, ott találja piacát, oda lesz terelve minden forgalom.

Nyiregyháza város tömérdek áldozatot hozott, hogy □ a 4939 kilométer kiterjedésű, 214000 lelket számláló Szabolcsvármegyének megfelelő központja legyen. Ha eme vasut kiépül, a vasúti, tehát könnyű, olcsó közlekedés folytán, a most is Debrecen felé gravitáló nép, teljesen mellőzi Nyiregyházát, ez a körülmény pedig az elfogulatlan szemlélő szerint sem megyénk, sem városunkra nézve előnyös nem lehet.

Régen hangoztatott igazság, hogy a megyei központokat erősíteni, azoknak fejlesztését, anyagi érdekeit elő kell mozdítani. Erre annál nagyobb szükség van, mert a vasúti zónarendszer a székesfővárosnak előnyére, a vidéki városok kereskedelmének kiszámíthatatlan kárára van. Ha még ehhez hozzá fog járulni, hogy vasutak létesítésével az egyes székhelyekről a már kedvező viszonyok között élő városokba terelik a forgalmat, akkor az ilyen városok, azok között Nyiregyháza város fejlődése is megáll. Így aztán álmodni sem lehet erőteljes megyei központról, tevékeny megyei életéről.

Eme visszas állapoton az által gyökeresen segíteni nem lehet, ha egyes utvonásokat kiépítenek. Ha kiépítik a Nagykállónyirábrányi törvényhatósági utat, törvénykezési ügyekben, könnyebben keresik fel Nyiregyházát azok, akiknek itt megjelenni kötelességük. Azonban ha a Debrecenből építeni szándékolt vasut elkészül, a törvényhatósági uton leginkább csak peres felek, fognak közlekedni, de a személy, termény és üzleti forgalmat a vasut Debrecenbe irányítja, oda közvetíti.

Ez olyan igazság, mely bizonyítgatásra nem szorul. Kérdem ezek után, hogy Szabolcsvármegye mely cimen segítheti elő azon vasut építését, mely egyenesen Szabolcsvármegye és Nyiregyháza város hátrányára történik? Ha a vármegye és annak egyes községei jelentékeny összegekkel hozzájárulnak eme vasúthoz, akkor nem csak azt érik el, hogy Nyiregyháza város kereskedelmi forgalmát csökkentik, de azt is, hogy néhány község feltétlen Hajdúvármegyéhez kívánja magát csatoltatni.

Ez nem megdönthető feltevés. Ebben van némi természetesség, ha meggondoljuk, hogy megyénk több népes községének és pusztainak határa Debrecenrel egy irányban nyúlik le és sokkal közelebb esik Debrecenhez, mint Nyiregyházához. Ha e Debrecenre nézve kedvező körülményt még az által is fokozzák, hogy a Debrecenbe olcsón közlekedő

vasutat kiépítik, akkor eme terjedelmes vidék elszakad megyénktől. Itt nem lehet arra számítani, hogy a megyénkbeli lakosság megyénkhez vonzódik. Tessék visszaemlékezni Tiszapolgárnak megyénkbeli való kivállási szándékára. Tessék a nyiradonyi, nyiracsádi még ma is leginkább idegen ajku lakosság viselt dolgaira gondolni, mely bizonyos iskolaügyek miatt, örömmel csatlakozik Debrecenhez már azért is, hogy megyénk örökösét kerülje.

Debrecen, debreceni szempontból tudja mit cselekszik. Példa erre, hogy nem csak a megyénkbe ékelődő Hajdunánás gazdag vidékét, hanem a megyénkbeli Büdszentmihályt is vasut által a saját piaca részére biztosította. Ha pedig most Balkány, Szakoly és több szabolcsvármegyei községet sikerülni fog vasut által magához kapcsolni, akkor a nyiregyházi kereskedelem, személyforgalom, mint a megyei központ létérdekei tetemesen alászállanak. Ez annál biztosabb, mert iddigi vasúti szerencsétlen összeköttetéseink is inkább ártanak, mint használnak Nyiregyházának.

Nyiregyháza város áldozat után áldozatot hozott megyénkért. Ott van például a székház és katonatartás kérdése. E körülmény méltánylása, de az is, mert a megyei székhely fejlesztése a megyének is érdeke, kell, hogy arra bírja megyénket, hogy a szóban forgó vasut kiépítéséhez Nyiregyházára való tekintetből se járuljon. Ne járuljon a megye e vasúthoz azért sem, mert a közeljövő megtanítja arra, hogy megyénk egy jelentékeny és termékeny vidékének Debrecenhez való csatolását ő maga segítené elő.

Kitetszik n. indéből, hogy a szóban forgó vasut építésének kérdése nagyon megfontolandó. Ezt joggal és különösebben is elvárjuk azon megyétől, melynek együtt kell éreznie Nyiregyháza várossal, mint megyei székhelyével.

Midőn e sorokat megírtam, tollamat az igazságnak és tényeknek meggyőzése, városom és megyém iránt való őszinte jóakaratom vezette. Vajha többen lennének olyanok akik eme kiválóan fontos ügy megvilágítására készek volnának, mert a vasútnak esetleges létesülése után, késő lesz már minden okoskodás.

Egyebekben pedig utalok e vasut ügyében Bory Béla, végrehajtó bizottsági elnök és Gaál András e vasut engedélyezése által kibocsátott memorandum utolsó lapján feljegyzett körülményekre. **Nyiregyházi.**

Amikor ezen roppantul csodálkoztak, magyarázatot kértek.

A hajótulajdonos elmondta, hogy egy év óta nagyon olcsó ez az ár. A burgonya az egyetlen étel, melyet a szegényebb ember megengedhet magának. Minden más ételmi szernek olyan ára van, amelyet alig lehet megfizetni.

A múlt évben valahogy úgy elárasztották a világot penzzel, hogy megmagyarázhatatlan. A pénznek csekély az értéke, az aranyat semmire sem becsülik, ellenben a földnek, s egyébb ingatlanok értéke hihetetlen magasra szökött. Azt mondják, hogy az angolok öntik szét az aranyat. Hogy honnan veszik? — senki sem tudja. Hajóhaduk kétszer akkora, mint a világ összes nemzetéi. Afrikából kiszorították minden nemzetet. Ázsiából kiverték az oroszokat. Kína, Japán már az övék. S most a többi európai országra kerül a sor. Két három év múlva az egész világot megveszik vagy elfoglalják.

Amint beszégettek, a látóhatáron hajó tünt föl, mely roppant sebességgel közelédt és hihetetlen, eddig nem látott nagyságban bontakozott ki.

— Mi az a szörnyeteg? kérdi izgatottan Irinyi.

— Angol hajó, — volt a felelet.

Mintha egy 5—6 emeletes óriási fekete-vörös palotát toltak volna a vizen.

Még föl sem ocsudtak embereink, már újabb csoda kötötte le a figyelmüket.

Óriási területen tajtékra frecsentve turta valami a hullámokat s rövid idő alatt azt vették észre, hogy az egész kikötő egész bója-lánccal volt elzárva, melyek közül néhány iszonyu robbanással habarta föl a vizet.

Azután, mint a gondolat, egy villamos vasbárka vált el a hajóóriástól és egyenesen a cethalászó hajók felé tartott s néhány perc alatt mellettünk állott. Angol katonák szálltak át Irinyi hajójára.

Egy incenfinc tisztcske hangos szóval Irinyit kereste.

Irinyi sápadtan állott elő.

A tiszt előállott s az angol császár nevében Irinyit fogolynak jelentette ki.

Irinyi csak ennyit mondott:

— Élárult a gazember! . . .

Irinyit átvitték az angol hajóra, ahol megtudta, hogy a sethlandi örültek házába viszik.

A szigeten nehéz napok virradtak Irinyire.

Sorsát békével türe. Ugy viselkedett, hogy a vezetőségnek teljes megelégedését

érdemeit ki. Mint vegyész embert a gyógyszerárban alkalmazták segítőmunkásnak.

Ez az esemény új életet öntött emberünkbe.

Dolgozott. Tervei voltak, a melyeket rendkívül óvatosan készített elő.

Az angol király születése napja ünnep volt náluk is. Az alkalmazottak kivették a részüket az ünnepből. Vig hangulat volt az egész intézetben, mely egy sziklás sziget-részre volt építve. Kora este látta Irinyi, hogy sokat isznak az alkalmazottak.

Akkor már annyira biztak benne, hogy ezen ünnep délutánján egyedül volt a gyógyszerárban.

Terve kivételéhez látott. Mikor az éj leterítette sötét köpenyegét, mikor a vigaság legfőbb fokra hágott, mikor az ellenőrzés leglazább volt, akkor egyszerre irtózatatos detonáció rázta meg az épület csoportot és az egész szigetet.

Utánna rémületes recsegés, ropogás, majd halálos csend következett.

Az épületek összeomlottak, a tenger vize fölcsapott. Kevés ember menekült meg a romok alól. Aki megmenekült, az is fejét vesztve és megsebesítve menekült.

Ezek között volt Irinyi is, aki a legelső vitorlás csolnokon nekivágott a tengernek.

Báli ujdonságok

dús választékban kaphatók

gase szövetek, aplicatok, csipkék és mindennemű ruhahozzávalók

Kohn Ignác

divatáru üzletében városház palota.

Az O. M. K. E. szervezési ügye Nyiregyházán!

Az itteni kereskedők társulata elhatározta, hogy az O. M. K. E. főalapítóját: Sándor Pál országgy. képviselőt legközelebb meghívja, az itt megalakítandó egyesület céljából.

Régen érzett nagy hiányt fog pótolni az alakuló félben levő egyesület. Mert az országban létező kereskedelmi kamarák és egyéb kereskedelmi egyletek mindig csak egy-egy vidék érdekeit képviselik és mint helyi érdekű egyesületek, az egész országot érdeklő legnagyobb fontosságú kérdésekben nem bírhatnak befolyással. Már pedig szembe-ötölő dolog, hogy az államok sorsára, boldogulására döntő befolyással bír a kereskedelem virágzása, illetve az állam kereskedelmi érdekeinek szakszerű megvédése, így első sorban a vámszerződések megkötésénél is.

Ezen érdekeknek fog sulyt szerezni az alakuló félben levő Kereskedelmi Egyesület, amely ezenkívül zászlójára írta még a kereskedelem színvonalának, tekintélyének emelését, a kereskedői önérték fokozását. A szövetség minden erejével védeni fogja a nemzeti munkát és támogatni fogja a hazai ipart. Vaskézzel fogja üldözni a tisztességtelen elemeket, amelyek alkalmat szolgáltatnak a kereskedelmi osztály megtámadására.

Az utolsó évek közgazdasági története, sajnos azt bizonyítja, hogy a magyar kereskedelem minden tekintetben lejtőre jutott. A szervezetlen kereskedelem ellenében erős szervezetek alakultak, a melyek a gazdasági erőviszonyok természetes egyensúlyát, a kereskedelem végtelen kárára megmáskítják.

Ezen erős szervezetek agitációjának eredménye, hogy ma nálunk a kereskedők foglalkozását kisebbitik, hazafiságát kétségbe vonják, tisztességét meggyanusítják.

Az okok között, melyek ezen eredményt előidézték, tán leginkább az érvényesült, hogy a kereskedelem nem védekezett; közvéleménye nem volt egyöntetű, hanem szétagolt; ahol érvényre kellett volna juttatni a kereskedelem érdekeit, ott szószólói elszigetelten állottak, tehetetlenül az ellentétes áramlatok nagy erejével szemben.

Ha a magyar kereskedelem e lejtőn nem akar tovább haladni, úgy egy hatalmas szervezetté kell alakulnia.

Ezekben körvonaloztuk az alakuló félben levő Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés célját.

A helybeli cipész-tanfolyam.

Tudva levő, hogy Nyiregyházán az ipartestület egyik termében cipész-ipari-mester tanfolyam van, a mely folyó év január hó 18-iktól működik.

Ő méltósága a kereskedelemügyi miniszter úr jó voltából, cipészeink kérelmére, valamint a debreczeni kereskedelmi és iparkamara közreműködésével nyertük el a tanfolyamot. Hasonló tanfolyamok már a múlt 1903. évben is tartattak az ország különböző városaiban, melyek igen jó sikerrel végződtek.

A tanfolyam célja: a cipésziparosokkal megismertetni mind azt, a mi a haladás téren újítás történt és történik. Midőn a kereskedelmi kormány ezen vándor tanfolyamokat rendeztet, (szabó iparban is van) teszi azt azért, hogy cipészeink tanulják meg azt, a mit a modern cipészet fejlődése számunkra kijelölt, úgy, hogy jobb, szebb, tökéletesebb és szabályosabb lábbelit tudjanak készíteni megrendelőiknek, s így minőség tekintetében versenyképességük fokozódik. A tanfolyamnak 20 helybeli cipész iparos hallgatója van, a mely hallgatók mondhatni, szép példáját mutatták meg már eddig is, kitartó, odaadó szorgalmuknak, a mi arra enged következtetni, hogy a tanfolyam, a mely *Draskóczy Bertalan* szaktanító vezetése alatt folyik, a résztvevők dicséretére, kitűnő eredménnyel fog végződni.

A tanfolyam működéséről és befejeztéből következőleg, lábbelit rendelő közönségünk abban a helyzetben lesz, hogy nem lesz szükség arra, hogy Budapestről, Bécsből stb. nagyobb városokból rendeljenek cipőt, mert a jelenlegi tanfolyam hallgatói kifogják tudni elégíteni a nagyközönség igényeit.

Van szerencsénk egyidejűleg a nagyközönség becses tudomására hozni azt is, hogy a tanfolyamon résztvevő cipész mesterek által készített munkák, úgymint: mértani szakrajzok, kaptafa alakítások, cipőfelsőrészek és kész cipők a legszebb kivitelben, megtekinthetők folyó hó 14-én, azaz

vasárnap, délelőtt 10 órától 12-ig és délután 2 órától 6 ig, melyre tisztelettel meghívja a nagyérdemű közönséget:

a vizsgázott szakcsoporth.

Hangverseny és táncmulatság Nagykállóban.

Nagykálló és vidéke lelkes ifjúsága f. évi január hó 30-án egy koncerttel egybekötött táncmulatságot rendezett Nagykállóban fényes közönség jelenlétében.

Az országos hírű mulatságok központja már évtizedek előtt elvesztette nimbusát, azóta már Szabolcs megye előkelőségeinek nem Nagykálló a randevu helye. A három négy napig tartó mulatságokra és a bankószórásokra már régen nem Nagykállót szemelik ki.

A búzát és dohányt termő fekete földek takarékos emberek kezébe mentek, akik a szórakozást nem abban találják, hogy a cigány nagyböngőjét tömjék papirbankókkal; a többiek, a környékbeli gazdagok elköltöztek más nagyobb városba, szórakozásaikat fürdőkben, Pesten, külföldön keresik. A törvényszékkel és megyeházával elköltözött a megmaradt legnagyobb része. A főispán és alispán máshol — Nyiregyházán — vonza maga köré a gentrit. A mulatságok ma már divatos táncokkal és újabb szokásokkal fesszebbek. Ma már elegancia, parkett és fessesség kell — meg ruha verseny.

De a romlatlan ifjúságban még lakozik lélek. Az idealizmus még nem veszett el a mindenben realitást kereső irányok között. Mint egy fénysugár vegyült a Nagykálló társadalmi életébe a múlt szombati mulatság. Már maga a program is sokat biztosított. Legelőször Éva István olvasta fel két rövid lélekzetű hatalmas rajzát. Láng Szidonia Hasszburger Gavotte-ja után magyar darabokkal hódított. Grósz Marcsa, Farkas Imre „Kis kadét“-ját olyan meggyőzően tolmácsolta, hogy szerettünk volna magunk is a kis kadét büntetésében részt venni. Bodin Mihályné cimbalomjátéka, Goldberger Piroska „Kis kíváncsi“ monológja valósággal elragadta a közönséget. Az utolsó szám a nyiregyházi dalárda egy kedves tagjára — Dokupil Gyuláé volt. Kuplékat énekelt a Láng Szidónia remekül kísérelő zongora játéka mellett.

Valahol a Farói szigetek táján szedték föl aléltan a csolnakjából s partra tették, ott ápolták, míg ismét erőhöz jutott.

Hálálkodott, hogy nem tudja megfizetni a sok szivességet, mert pénze nincsen.

— Kár a beszédért — felelte a szállást adó öreg szigetlakó — új pénzzel amelynek ma értéke van, kevés ember dicsekedhetik. Régi pénzünk elég van, de azt a vízbe dobálhatjuk, senkinek sem kell.

— Új pénz? — kíváncsiaskodott Irinyi — milyen az? Negyedik éve, hogy nem érintkeztem az itteni világgal mi történt?

— Ugy áll a dolog, hogy két évvel ezelőtt rengeteg angol pénz került forgalomba. Minél több volt a pénz, annál drágább lett minden. Egy bárányért ezer koronát is kaptunk. De, ha vásárolni akartunk valamit, még drágább árakat szabtak, úgy, hogy a sok pénznek, nem láttuk a hasznát. A helyzet mindig rosszabbodott. Végre a pénzt a kereskedésnél nem is használhattuk s így kénytelenek voltunk úgy csereberélni, mint az ősidőkben.

Tengerészek mondták, hogy idegen országokban is fölfordult állapotok vannak s hogy pénzért alig kaphatnak valamit. A cipész a pékkel cserél, ha kenyeret akar enni s viszont, ha a pék lábbelit óhajt szerezni. A pénzes emberek elszegényedtek, hacsak elég

gyorsan nem gondoskodtak csereberélésre alkalmas tárgyakról. A hivatalnokok nyomorba jutottak, mert évi fizetésük egy napra se lett elég s a legtöbben otthagyták a hivatalukat és mesterséget tanultak. A mi előjáróink is csak abból élnek, a mit a földjük terem. A papukat magunk tápláljuk. Pénz helyett okiratokat adnak az emberek olyanról is, amik nincsen s így a jog, törvény és az igazság hitele teljesen elveszett.

Angolország mérhetetlen gazdag lett, mert övé volt a rengeteg pénz. Az államoktól egymás után vették el egy-egy darabot. Végre a világ összes államai szövettek ellene s kiűtött a világháború. Ekkor kitűnt, hogy Angolország gyártja az aranyat. A pénznek ami kis értéke még volt — erre a hirre az is elveszett.

Az államok csak termékek alakjában szedhetek már adót. Hivatalnokokban nagy volt a hiány.

A háború magától szűnt meg. Helyette forradalom ütött ki mindenütt. A népek maguk állítottak kormányokat.

Végre új pénzt találtak ki s azóta nyugalom van.

— Miféle pénzt — kérdezte megint Irinyi.

— Papirpénzt. Még nem ismerjük egész jól. Korona helyett négyszögmeéternek és négy

szögczentiméternek hívják: van még négy szögmiliméter is, ez a legkisebb pénz. Multkor kaptam egyet 10 drb birkáért, itt van, tessék.

Irinyi szétnyitotta a papirbankó formájú pénzt s a következőket olvasta róla: Az egyesült magyar földbirtokbank e jegy tulajdonosának száz négyszögcentiméter normális földet utalványoz. Aláírások. Jegyzet: A birtokszelvényeket a nemzetközi forgalomban a bankok megfelelő értékben becserelelik.

— Az új pénz tehát a föld, szólt Irinyi.

— Igen. S minél rosszabb a föld, annál nagyobb területről szóló jegyet kapunk érte. Irinyi mélyen elgondolkodott. Végre megszólalt:

— Mikor köt ki itt hajó mely legközelebb száraz földre visz s mennyibe kerül az utazás!

— A hajó holnap jön s fél négyszögmeéterért átviszik a koninensre.

Irinyi az érkező hajón eladta egy négyszögmeéterért azt a pompás vitolás csolnakot amelyen menekült, félnégyszögmeéterért hajójegyet váltott, a többivel tovább utazott és újból vegyésznek állott be az . . . i gyárba.

A felfedezésről pedig hallgatott, mert nem akart még egyszer a bolondok házába kerülni.

A legkíválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **láb-badozóknál influenza után**

ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl ceggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

A közönség az első pillanatban nem is tudta, hogy kivel áll szemközt, de mindjárt az első strófája pompás kis bemutatkozás volt, úgy megszerette a közönség rögtön, hogy reggelig is hallgatta volna, — míg csak birta folyton és folyton újra a lámpák elé hivta Dokupilt, akit sokáig nem fognak elfelejteni Kállóban.

Nagykálló és vidéke ifjusága megmutatta, hogy tud egy hatasmas termet közönséggel tele varázsolni, tele kedvvel, hangulattal, mikor a fiatal emberek ma már nem táncban lelik a szórakozást s a szórakozást sem a táncteremben keresik. Felcsillant e mulatságon a multak homályából a régi híres XIX. század eleji Nagy-kálló.

TÜNDE.

HIREK.

Választások az evang. egyháznál. Az evang. egyház képviselőtestülete vasárnap, f. hó 7-én tartotta meg alakuló gyűlését. Miután Paulik János ez évi igazgató lelkész a templomban magas szárnyalású beszédben serkentette a képviseletet egyháza iránti szép kötelességeinek odaadó teljesítésére s ujonnan választott tagoktól a szokásos esküt kivette, a központi iskola dísztermében megtörtént az 50 ujonnan választott tagnak igazolása. Ezután az egyháztanácsot és az állandó szakbizottságokat alakította meg a képviselet. — Az egyháztanácsba beválasztottak: Antal János, Balla Jenő, Bencs László Feilitzsch Berthold báró, Garaj István, Henzsel András, Hricz András, Jánószky Mihály, Kovács András idős lovas, Kovács Mihály Poloma, Kovács Ferencz pénztárnok, Kubassy Gusztáv, Leffler Sámuel, Lentvorszky Mihály, Lipták Dániel, Markó Mihály, Mészáros Ferencz, Nádassy János, Pampuch András, Pálicz István, Paulusz Márton, Porubszky Pál, Dr. Saáry Sándor, Szlaboczký Imre, Szohor Pál, Szmolár István, Tiszovszky Mátyás, Tomasovszky Mihály simai, Zomborszky János id., Dr. Vietórisz József. — A pénzügyi bizottságba beválasztottak: Balla Jenő, Eltscher Simon, Huray Sámuel, Kovács András kereskedő, Mészáros Ferencz, Soltész Gyula. — A gazdasági bizottságba beválasztottak: Antal János, Déri P. Pál, Fábrián Ferencz, Gyeskó Sámuel, Kovács András idős lovas, Nádassy József kertgazda, Stoller Ferencz, Szmolár István, Szuchy József, Zomborszky János id. — Az iskolaszékbe beválasztottak: Kubacska István jegyzőnek, Bogár Lajos, Barzó Pál, Bencs László, Leffler Sámuel, Kovács András ifj. lovas, Dr. Meskó László, Moesz Béla, Paulusz Márton, Somogyi Gyula, Dr. Vietórisz József.

Ertekezlet. A sóstó-dombrádi motoros vasutnak ügyében, ma délután, polgármesterünknek az elnöklete alatt, népes értekezlet lesz.

Farsangi vigestély. A helybeli dalegylet e hó 14-én, a Korona szálloda dísztermében, humoros magán-, kettős-, négyes-, ötös- és karénekek, tréfás szavalatok, bohózatok előadások és táncmulatsággal egybekötött farsangi vigestélyt rendez. A nagy leleményességgel összeállított műsor és az általános, de a dalegylet által meg is érdemelt érdeklődésből következtetve, a vigestély kitünően fog sikerülni.

Mükedvelői előadás. A nagykálló gimnázium internátusának javára, e hó 13-án, a gymnasium tornacsarnokában táncestélyvel egybekötött mükedvelői előadást rendeznek. Előadják *Honka* egy felvonásos verses drámatettet és *Valami hibája van* című vígjátékot. Az előadást reggelig tartó tóné követi. A rendezőség Nagy-kálló előkelőségéből van összehozva, mely mindent elkövet, hogy a humanus célu mulatság teljes sikerü legyen.

Elégtétel. A Hudák Károly tisztügyész elleni bűnügyre terelt ismeretes ügy befeje-

zést nyert akként, hogy sem a törvényszék vádtaácsa, sem a debreceni kir. ítélőtábla még csak a bűnügyi vizsgálat elrendelésére sem talált semmi gyanuokat.

Lótenyésztésünk fejlesztése iránt sok jóakarattal találkozunk. Ugyanis a Szabolcs-vármegyei gazdasági egyesület állattenyésztési szakosztálya, e hó 10 én ülésezett, amikor Klár Gusztáv indítványt tett a nyiregyházi lótenyésztés fejlesztése érdekében. Emeltett szakosztályi ülésen jelen volt városunknak a közvagyonosodásért fáradozó polgármestere is, aki behatóan foglalkozott a lótenyésztés fejlesztésének kérdéseivel. Kimutatta ugyanis a polgármester azt, hogy a városunktól távol eső tanyákon fedezetteti állomásoknak berendezése okvetlenül szükséges. Hivatkozás történt Liptay Béla vármegyei lótenyésztési bizottsága elnökének pár évvel ezelőtt nálunk tartott azon szabad előadására, melynek során elismerték hogy a jövedelmező lótenyésztés egyik alapfeltétele az anyalovaknak oly célból való, szakértők által leendő osztályozása, hogy a tenyésztésben megfelelő menek alkalmaztassanak. Emez a keresztezés törvényein alapuló, lótenyésztésünkre nagyban kiható terv keresztül vitelét határozatilag mondták ki. Aki ismeri polgármesterünk és a Liptay Bélának, de megyénk gazdasági egyesületének is lótenyésztésünk iránt kifejtett jóakarátát, az nem kételkedhet azon, hogy lótenyésztésünk hasznos, előnyös fejlődés előtt áll. Most pedig gazdáinkon a sor, hogy megértésük az ő javukért történő azon törekvést, mely egy igazán jövedelmező lótenyésztés alapját van hivatva megvetni.

Vármegyei Tisztviselők Otthona. A vármegyei tisztviselők, községi és körjegyzők körében nemrég mozgalom indult meg, a melynek célja, hogy a fővárosban a vármegyei tisztviselők, községi és körjegyzők részére otthont teremtsen s ezzel megkönnyítse nekik, hogy szabad idejüket a fővárosban tölthessék vagy a fővárosi gyógyító erejű fürdőket használhassák. Ezt a tervet oly módon akarják megvalósítani, hogy egyesületet alakítsanak, a mely azután a fővárosban megfelelő helyiséget bérel a tagok részére. A mozgalom szervező-bizottsága Fáy Béla községi jegyző vezetésével Budapesten (VII., Miksa-utca 8. l. 11.) működik s igyekszik a terv iránt a megyei tisztviselők és községi jegyzők vezetőinek érdeklődését fölkelteni. A kik a terv iránt érdeklődnek, azoknak a szervező-bizottság készséggel szolgál részletesebb fölvilágosítással. Nem lehet eléggé dicsérni a tervet, mivel annak megvalósítása esetén tisztviselő társaikkal kerülnek össze a vármegyei tisztviselők és községi jegyzők. Az egyesületnél olcsó szállást és ételmezt lehetnek az alapítók és otthonukat a tényleges szűkségletnek megfelelően rendezhetik be. Azért is szerencsésnek mondható a gondolat, hogy az ujtások, egyöntetű eljárások, állásfoglalások megbeszélésére nyujt alkalmat.

A kereskedőifjak egyesületének ma tartandó táncestélye az általános érdeklődés után itélve igen látogatottnak és kedélyesnek ígérkezik. Azt hisszük, nem csalódunk, ha jósoljuk, hogy a résztvevők egy kedves, felejthetetlen mulatság emlékével fognak hazatérni. Biztosítékot nyujt erre az az általános rokonszenv, mely kereskedő ifjaink minden ilyen vállalkozását kíséri és a rendezőség buzgalma, mely mindent elkövet az estély sikere érdekében.

Uj pénztintézet. Városunkban új pénztintézet van alakulóban.

Felolvasás. A helybeli gazdaszövetség e hó 20-án, délután 4 órakor, a városháza dísztermében felolvasást rendez. Felolvasást dr. Pröhle Vilmos, főgymnasiumi tanár fog tartani.

Nyilvános nyugtázás és köszönet. A nyiregyházi gazdasági és kereskedelmi hitelintézet s a kisvárdai kölcsönös segélyező egyesület a szabolcsvármegyei tanítói egyesület által a budapesti Ferencz-József-Tanítók-Házában létesítendő 4000 koronás szobaalapítvány ez évi részletének törlesztésére 25—25 koronát küldött, mely összeg átvételét midőn elismerem, nevezett pénztintézetek tekintetes Igazgatóságának szives adományukért egyesületünk részéről hálás köszönetemet nyilvánítom. Szabó Endre pénztáros.

Gazdáink estélye. A gazdaszövetség által, könyvtárak javára rendezett bál szépen sikerült. A felesleg 164 korona, mely összeget egy könyvtár létesítésére fordítanak. Ezenkívül kérvényt nyujtottak be az illetékes miniszterhez egy nép könyvtár adományozása végett. A könyvtár létesítésén Paulusz Márton gazdaszövetségi elnök és Trak Géza gazdaszövetségi jegyző elismerésre méltó buzgalommal fáradoznak. A könyvtár hathatós előmozdítója lesz gazdáink ismeretei fejlesztésének.

Nyilvános nyugtázás. A nyiregyházi gazdasági és kereskedelmi hitelintézet részvénytársaság tekintetes Igazgatósága, a nyiregyházi rendőri önszegélyező egyesület pénzalapja javára 25 koronát volt szives adományozni. Fogadja nagybecsü támogatásáért az egyesület nevében ezennel kifejezett köszönetemet. Nyiregyháza, 1904. február hó 11. Kertész Bertalan, egyleti igazgató.

A jegyzői alkalmazottak törzskönyve. A m. kir. belügyminiszter rendeletet intézett az összes vármegyék alispánjaihoz és elrendelte, hogy a jegyzői hivatalokban alkalmazott munkaerőről kimutatás terjesztessék be hozzá, a folyó évi február 28-ig. A kimutatás rovatai úgy vannak megállapítva, hogy abból s munkaerő iskolázottsága és minden más körülményei kitűnnek. A kimutatásba a jegyzőkön kívül mindenkit be kell venni, tehát a II-od jegyzőket, segédjegyzőket is. A miniszter meg akar győződni a kimutatás segélyével, hogy hány és milyen képességű ember látja el a jegyzői teendőket.

Kedvezmény a községeknek. Az állattenyésztés fejlesztésére a m. kir. földmívelésügyi kormány évről-évre nagyobb gondot fordít. Az 1904. évre elhatározta, hogy a vármegyei lótenyésztési bizottságának elnöke által láttamozott kérvényre a mén lovak 4 évi törlesztésre feláron adatnak a községeknek. A bikák és kanok 5—12 és fél százalékos árkedvezmény, tenyész kosok pedig 20 százalékos kedvezmény és részletfizetés mellett engedtetnek át. Fajbaromfiak, ha egy község részére nagyobb számú hímek kéretnek, közönségesért átcsereletnek.

Ismét egy lépés ama boldog állapot felé mely Angliában már oly régen beállt a párbaj kijáratása által. Még csak pár napja, hogy a hadügyi és honvédelmi ministerek dicséretes rendeletet adtak ki a tiszteteknek a párbajellenes ligába való beléphetése tárgyában s ime egy örvendetes hír Kolozsvárról: Az odavaló Nemzeti Kaszinó vasárnap tartotta közgyűlését és ennek egyik legérdekesebb tárgya a párbaj ellen való állásfoglalás volt. Az indítványt Kossuthány Ignác tag, még a mult év február 9-én jegyezte be és azt egy bizottságnak adták ki, mely a következő javaslatot terjesztette a közgyűlés elé: Mondja ki a Nemzeti Kaszinó, hogy a párbajadalt, mint a sértett becsület helyreállításának módját nem tartják megfelelőnek; hogy az egyéni becsület között egyrésztől, másrésztől a párbajadalt való kthivás és annak el nem fogadása között semmiféle összefüggést és kapcsolatot nem lát, ennélfogva egyiktől a másikra, vagy viszont a becsületet érintő következtetést nem tartja helyesnek. Ezekből folyólag: a Nemzeti Kaszinó becsületsértés esetén a sértés elintéző-

A legelegánsabb és legdivatosabb báli és alkalmi ruhák, alkalmi blousok készülnek UNGÁR LIPÓT divattermében Nyiregyházán.

sének a törvény nyújtotta alkalom kivül egyedül helyes módjának azt tartja, ha a felek alávetik magukat olyan zsüri-ítéletnek, mely akár a kaszinó kebelében, akár azon kívül (értendő alatta a ligák becsületbírósa-ga) alakult. E zsüri ítéletének a Nemzeti Kaszinó elfogtalt álláspontjánál fogva a maga egész erkölcsi súlyánál fogva ad nyomatékot. A Nemzeti Kaszinó kebelében e célra rendezendő zsüri megalakításának és szabályozásának tárgyában válaszmánya által részletes szabályokat dolgoztat ki. Az indítványt illetve a javaslatot a közgyűlés elfogadta s a zsüri megalakításával és eljárási szabályzatának elkészítésével a választmányt bizta meg. Nem tartjuk feleslegesnek felemlíteni, jó lenne, ha most már a tartalékos tiszték is belépnének.

Elvitte a más gyermekét. Pekáček Józsefné volt pthrügyi lakos, Homburgi Istvánné, Emma nevű 9 éves gyermekét elvitte és ismeretlen helyre távozott. A hatóságok a gyermek megkeresése végett szükséges intézkedéseket megtették.

Megőrült. Bodnár Gyula helybeli fiatal ember és Janek Mária megőrült s az elme-gyógyintézetbe való felvételük iránt, a hatóság kello lépéseket tett.

Eltűntek. Szakszon György volt apagyi és Tarjáni József volt paszabi lakosok eltűntek.

Gondnokság alá való helyezések. A helybeli kir. törvényszék id. Czup Balázs mándoki lakost és Kulcsár Mihály gávai lakost gondnokság alá helyezte.

Verseny tárgyalás. Alispánunk, a nyiregyháza—nyirbaktai törvényhatósági uton levő műtárgyak újjá építése ügyében 7463 kor. 22 fillér előirányzott összeg mellett, a verseny tárgyalást, a vármegyeháza kistermében folyó hó 22-ik napjának délelőtti 10 órájára tűzte ki.

A tisztelői kölcsönös segélyző egyesület mint szövetkezet e hó 21-én, délelőtt tartja meg évi rendes közgyűlését.

Hirdetmény, a III. osztályu kereseti adó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában. Az 1902. évben kivetett III. osztályu kereset-adók az 1904. évre is érvényesül birnak. Ebből kifolyólag 1904. évben újabb megállapítás alá csak az eddig meg adóztatva nem volt, tehát ujonnan keletkezett adótárgyak, valamint a fennálló törvények és szabályok szerint, újabb megállapítást igénylő személy-változási esetek kerülnek. Amennyiben valamely megadóztatott adótárgy időközben végleg megszűnt volna, az érdekelt adózók azt szabályszerűen bejelenteni tartoznak. Ezek szerint tehát vallomást csak az új adózóknak, illetőleg az eddig adóztatás alá nem vont adótárgyak után kell benyújtani. Ezen adózók kötelesek 1904. évi február hó 20-áig üzletük, vállalatuk vagy egyéb hasznos hajtó foglalkozásuk után, az annak megkezdésétől számított, illetőleg fennállása idejére eső kereseti vagy üzleti tiszta nyeresémet bevallani. Évi tiszta nyeresémet vétetik az üzletből vagy foglalkozásból eredő összes jövedelemnek azon része, mely az üzlet, vagy foglalkozás folytatásához szükséges kiadások levonása után fennmarad; az üzlet-tulajdonosnak s általában az adó fizetésére kötelezettnek oly kiadásai azonban, melyek nem az üzlettel vagy foglalkozással járnak, hanem akár magának, akár pedig a családjának és hozzátartozóinak fentartására szolgálhatnak, a jövedelemből, keresményből le nem vonhatók. A ki több vállalatból, kereset-illetőleg jövedelemforrásból huz jövedelmet, köteles minden egyes vállalatról, üzletről vagy keresetről külön vallomást adni. Azok az adókötelesek, kik segédekkel dolgoznak tartoznak a vallomáshoz segédmunkásaik jegyzékét csatolni, mely jegyzékben a segédek nevei, az üzletbe vagy foglalkozásba

belépésüknek ideje, havi vagy évi fizetésök pontosan kiteendő. Az az adózó, a ki az adókötelezettek és adótárgyak összeírása után lép a III. oszt. keresetadókötelesek sorába, adóköteles üzletének megnyitása napjától számított két hó alatt köteles vallomást adni. A III. oszt. kereseti adó alá eső jövedelemnek bevallására valamit az üzletben alkalmazott segédek bejegyzésére szolgáló űrlapok az adózóknak a községi előjárók (városi adóhivatal) által ingyen szolgáltatnak ki. A bevalló az űrlap egyes rovatait kitölteni, s annak bizonyításául, hogy az adatokat saját tudomásához képest pontosan és lelkiismeretesen közölte, eskü helyett polgári becsületszavának zálogául nevét, valamint a bevallás napját és helyét aláírni köteles. E vallomás fentebb kitűzött határidő alatt a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) nyújtandó be. A III. osztályu keresetadó alá tartozó üzletnek, vállalatoknak, kereseteknek vagy bármily ezen adó alá tartozó jövedelemforrásnak az államkincstár megrövidítésére irányzott szándékból történt valótlan bemon-dása jövedeki kihágást képez, melynek bírsága 1—8 annyi, mint az az összeg, mely-lyel az államkincstár megkárosított. Kár-összegnek vétetik az az összeg, melyet a közadók kivételére a törvény által illetékes-nek ismert közlegek jogérvényesen megállapítottak. Nyiregyházán, 1904. évi jan. 28. Eckerdt Elek s k., m. kir. p. ü. tanácsos, pénzügyigazgató.

Ismét sertésvész. Alig néhány napja lett feloldva városunk a sertésvész miatti zár alól. A sertésvásár élénkebbé tette városunk forgalmát. Most azonban újból kiűtött a sertés-vész és ennek miatta ismét zár alá helyezték városunkat. Olyan csapás ez, mely jelentékeny károsodással jár Nyiregyháza városra és annak üzletembereire, de a gazdálkodó és fogyasztó közönségre is.

A szombati dohányárulás. Az ortodox felekezeti izraelita dohányárusok által támasz-tott akadályok folytán újabb és oly irányu szabályozás van folyamatban, mely szerint a dohányárusok üzleti helyiségeinek nyitva-tartása tárgyában kiadott 1902. évi 42.732. sz. körendelet határozmányai teljesen épség-ben fejtartatnak ugyan, de annak visszaható ereje nem nyer alkalmazást azon izraelita dohányárusokra, akik az idézett körendelet hatályba lépte előtt nyerték el a jogosítványt s így ezek, amennyiben ortodox hitelveikbe ütközönek tartják azt, hogy szombati napokon az üzletüket nyitva tartás, ezentul is a régi eljárás szerint fogják a dohánygyártmányokat árusíthatni. Megjegyezzük, hogy ebben a kedvezményben az új dohányárusok semmi szín alatt sem részesíttetnek és így előbb-több az egész vonalon teljes érvény fog szereztetni a fennálló szabályoknak.

Mi ez? A pénzügyminiszterium hivatalos lapja, a „Pénzügyi Közlöny” legújabb számában közli az állami tisztviselők és alkalmazottak fizetési pótlékáról szóló törvényt és a végrehajtásra vonatkozó utasítást. Ennek keretében láthatók az értesítvény- és nyugtatványminták külön a tisztviselők, külön a szolgák számára. Ezek megfigyelésénél tolt ajkunkra a címül irt kérdés. A nyugtatványok alján ugyanis, a számfejtésre szolgáló rovatok közt, nyomban a kereseti adó rovata után ott feketélik a sötét sejtelmeket keltő sor: „Községi pótdadó. . . .” Minthogy az állami tisztviselőket és szolgákat törvény mentesíti a községi pótdadó alul, azt sem hallottuk, hogy ezt megváltoztatni terveznék, önkéntelenül támadt a kérdés, vajjon nem került-e ily módon akaratlanul nyilvánosságra a pénzügyminiszterium e mindenestre nagy jelentőségű terve, vagy az egész nem egyéb — tollhibánál?

Állati létszám. Nyiregyháza város és határa területén az 1904. év elején eszközölt

összeírás szerint találtatott 5546 darab szarvasmarha (32-vel több mint a múlt évben) 4409 darab ló (126-tal több mint a múlt évben) 4696 darab sertés (+ 262-vel) 5775 darab juh (+ 1430-cal) továbbá 28 darab szamár, 16 bivaly, 1 darab kecske és 1 drb öszvér.

Pályázat. A tanító- és tanítónő-képző intézetek növendékei részére tett Bésán-féle ösztöndíj elnyerésére pályázatot hirdet a vallás és közoktatásügyi miniszter. 9 hely van üresedésben és mindegyiknél évi 200 korona segély nyerhető el. A kérvények folyó évi március hó 1-ig a tanintézet igazgatóságához nyújthatók be.

Alkalmazást keresők figyelmébe. A dög-hei körjegyzői irodában egy kisegítő azonnal felvétetik.

Vagyontalansági bizonyítványok. Tapasztaltatott, hogy a vagyontalansági bizonyítványokkal gyakoriak a visszaélések, különösen a perbeni felhasználásokkor. Ezeknek megakadályozása végett az összes hatóság-hoz rendeletet intézett a belügyminiszter és elrendelte, hogy a bizonyítvány csak azok részére adassék ki, a kiknek vagyonuk nincs és jövedelmük nem több, mint egy közönséges napszám. Ez után a bizonyítványokban az is kitüntetendő, hogy mi alapon állítottatott ki.

A biztosító ügynökök munkaszünete. A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, a melyben elsősorban megállapítja, hogy a biztosító ügynöki tevékenység a kereskedelmi és ipartörvény rendelkezései alá eső foglalkozás. Ennélfogva a biztosító ügynökösködés csak szabályszerű iparigazolvány alapján gyakorolható. Ez alapon a kereskedelemügyi miniszter kimondta, hogy a vasárnapi munkaszünet szabályozása tárgyában 1903. évi július 13-án 28.559. szám alatt kibocsájtott rendeletet a biztosító ügynökökre is alkalmazni kell. Miért is elrendelte a miniszter, hogy a biztosító ügynöki irodákat munkaszüneti napokon az egész napon át zárva kell tartani és az ügynököknek sem szabad üzleti tevékenységet folytatni.

Hadsergünk tisztjei az orosz-japán háboruban. Hadvezetőségünk a már kitört orosz-japán háborúból tapasztalatokat akarván szerezni, több tisztet, katonaorvost és hadbiztost fog tanulmányozás céljából a harctérre kiküldeni, kiknek egyrésze az orosz, másrésze a japán főparancsnoki táborba fog beosztatni. Az illető tiszték beosztása irányuló tárgyalások már folyamatban vannak. Hadvezetőségünk nagyon óvatosan és helyesen jár el, ha felhasználja azon gyakorlati tapasztalatokat, melyeket az illető kiküldött tiszték szerezni fognak. A mi harcászati szabályaink 1866-iki illetőleg az 1870—71-iki hadjáratok tapasztalataira vannak felépítve. Az azóta lezajlott hadjáratok vagy csak a tengeren vagy félig modern képzettségű hadseregek között folytak le. Ugyan az angol-boer hadjárat harcászati szempontból sok tanulságos adatot nyújtott és ezen tapasztalatok az új lövésítésnél fel is használtattak, mégsem nyújtottak olyan iskolát, mely a mostani hadjáratban kínálkozik, miután mindkét ellenfél modern csapatokkal, hajókkal, főleg modern gyorstüzelő ágyúkkal rendelkezik.

Kérelem a magyar hölgyekhez. A közel jövőben „Magyar Hölgyek Világa” címmel egy nagyobb szabású mű fog megjelenni, a melyben — társadalmi, lélektani és lelkiismeretheli kérdésekben tárgyalva — megírásra kerül, a hölgyek világát érintő minden probléma s első sorban maguknak a hölgyeknek tollából. A kedély, érzelmek és gonkolkozás világát, szóval a lelkét a hölgyeknek óhajtjuk művünkbe fektetni. Ennyi, — hisszük — elég a kiváló érdekesség és vonzó tartalom jelzésére. Kérjük a hölgyeket, kegyeskedje-

B á l i s a i s o n .

B á l i s a i s o n .

Elegáns férfi és női divat-czikkék

== Pavlovits Imre czégnél. Tessék megnézni a kirakatot. ==

nek címeiket velünk tudatni, hogy a témákat közlő iverk szétküldhetők legyenek. — **Megkeresések:** a „Magyar Hölgyek Világa” szerkesztősége Szolnokon. Rékasi-ut 29. szám alá (Jász-Nagykun-Szolnok vármegye) intézendők.

A földmívelési miniszter jelentései a vetés állásáról. Tallián Béla földmívelésügyi miniszter a gazdasági tudósítói szolgálatában azt a módosítást rendelte el, hogy a tudósítók a vetés állását az eddigi sűrűbb időközök helyett a vegetáció fejlődési szakának megfelelő időközökben jelentsék be. Ennek folytán ezentúl némely hónapban egy, másikban két vetési jelentés fog közzététetni és pedig március, április és május hónap közepén, június, július és augusztus hónap elején és közepén, szeptember, október és november hónap végén egy-egy jelentés fog közzététetni. A három téli hónapban, tudniillik december, január és február hónapban, midőn a vetés fejlődéséből alig lehet valamit a termésre nézve következtetni, külön vetési jelentést nem fognak kiadni. A miniszter nagyon helyesen fogta fel a gazdasági érdekeket. Rendeletével egyrészt megszüntette a szükségtelen jelentések kiadását, másrészt a szükséges időszakban a mostaninál sokkal sűrűbben ad ki jelentést.

A. m. kir. közigazgatási bíróság 2211/1903. szám alatt kimondotta, hogy a községi legtöbb adót fizető meghatalmazottjainak, nem kell magának is legtöbb adót fizetőnek lenni, törvényes minősítése pedig a megbízás idejében fennforgó állapot szerint bírálendő el. — 479/1903. szám alatt pedig a nevezett bíróság azt mondta ki, hogy nincsen olyan törvényes rendelkezés, melynek alapján a tényleg pénztárnoki teendőket végző adószedőt a község a törvényben előirt alakosságok betartásával alkotott szabályrendeletében a képviselő-testületi ülésen szavazattal bíró elöljárók közé fel ne vehetné.

Örömhír tüdőbajosoknak. Sok fáradság után a vegyi iparnak sikerült oly gyógyhatású szert találni, melyet méltán nevezhetünk a tüdőbajok gyógyszerének. A „**Sirolin**” kellemes szagú és ízű szirup, mely teljes ártalmatlansága mellett kiváló gyógyhatással bír. A szernek már rövid használata után szűnik a köhögés, kevesedik a köpet, mulik az éjjeli izzadás és mellfájás, javul az étvágy és a testsúly gyarapodása észlelhető.

Aluminiumból való vasuti kocsik A francia államvasut tiz személyszállító kocsit csináltattott — aluminiumból, melyekkel a minap tettek először kísérleteket. Az érdekes kocsinak mindazon részei, melyek eddig vasból, vörös és sárgarézbelettek előállítva, aluminiumból készültek, a tengelyek, kerekek, rugók, fékek és a kapcsoló szerkezetek kivül. Az ilyen kocsik az aluminiium könnyűségénél fogva 30 métermázsával könnyebb a mostaninál; minthogy pedig Franciaországban egy vonat átlag 20 kocsiból áll, a vonat egész súlya 600 métermázsával lenne kevesebb, a mi nagy különbséget jelent. Hogy az aluminiium kocsik olyan tartósak lesznek-e, mint a mostaniak, azt csak a hosszabb használat fogja megmutatni. Hogy mennyire alkalmas az aluminiium vasuti kocsik gyártására, azt legjobban a francia szaktudósok véleményéből állapíthatjuk meg, kik az első kísérlet után a vasutügyi minisztert arra kérték, — hogy ha a francia közlekedésügynek értékes szolgálatot akar tenni — ezentúl csakis aluminiium vasuti kocsik gyártására adjon engedelmet.

Határozat a slepp ellen. Prága, Brünn és Linz városa az utóbbi időkben alaposan neki-durálták magukat az asszonyok uszálya ellen s valamit akartak csinálni az ellen, hogy a porkavaró slepp ne veszélyeztesse az emberek egészségét. Hát Prága városa eredményre jutott már. Hosszas viták után a város közgyűlése határozatot hozott. Felkéri a tanácsot, hogy bocsásson ki hirdetményt, amely szerint a pornak a sleppel való felkavarása tilos. Persze, amíg ez a határozat megszületett, sok mindenféle indítvány merült fel. Így például az egyik városatyja azt indítványozta, hogy ha a nyilvános parkban uszályos hölgy jelenik meg, a park őrei nyujtsanak át neki nyomtatott cédulákat, amelyeken a hölgyek udvariasan felkéretnek, hogy ne verjenek fel port a sleppjükkel,

mert az az egészségre veszedelmes. Fiala városatyja pláne azt indítványozta, hogy a pornak sleppel való felkavarása a parkokban pénzbírság terhe alatt legyen tilos.

A mindenható recipe. A spanyol nép nagyon babonás, betegségben egyáltalán nem fordul orvoshoz, hanem kuruzslókkal gyógyítja magát. Jellemző eset történt egy Barcelonához közel fekvő faluban. Egy ügyvéd ezelőtt két évvel beteg lett s rendesen inasát küldte be a városba a gyógyszerért. Egy recept történetesen az inasnál maradt s mikor nemsokára az anyja beteg lett, megcsináltatta a gyógyszert és úgy, mint az ügyvéd-től látta, beadta anyjának is. A gyógyszer igen jó hatásnak bizonyult, az ügyvédet meggyógyította a közsvénytől s most, hogy-hogy nem, az asszonynak gyomor baján is segített. Meghallották ezt a szomszédok s nemsokára az egész faluban, ha valaki beteg lett, csak ment a receptért, megcsináltatta s a medecinát beszédte. Végre a gyógyszerésznek feltűnt, hogy mily sokan csináltatják ugyanazt az orvosságot, utána járt a dolognak s így derült ki a mulatságos eset.

Pólyás baba a bíró asztalán. A nagyváradi törvényszék egyik polgári tanácsa előtt történt a napokban az alábbi eset: egy szakadati házaspár válópörét tárgyalták éppen. Kezdetét vette a békités, de nem sikerült sehogysem, mert mind a két fél szilárdan megmaradt az akaratanál, hogy nem és nem; nem akarják egymást! A bíróság elnöke, végét érven így a tárgyalás, távozásra szólította fel a házaspárt. Egyszerre előáll a menyecske és követeli az elnöktől, hogy rögtön adják meg neki a gyermektartási díjat. Az elnök természetesen felvilágosította az asszonyt, hogy az nem megy csak olyan egyszerűen; be kell várnia az ítéletet s csak akkor kapja, vagy nem kapja a tartásdíjat. Az asszony azonban nem elégedett meg a válasszal és mikor többszöri követelésére sem teljesítették kívánságát, fogta a karjában levő pólyás babát és odafektette az elnök elé az asztalra:

— Hát akkor tartsák el az urak! — És eltűnt.

A bírák alig tértek magukhoz a meglepetésből, az elnök elkezdte nyomkodni a villamos csengőt, de a szolga, akit hívott s akit az asszony után akart szalasztani, sehol sem volt található. Végre is a tanács egyik tagjának akadt mentő ötlete. Fogta a gyermeket s odaadta az apjának, hogy vigye az anyja után. Az apa nem tehetett egyebet, elballagott a pólyásbabával.

C S A R N O K.

Panasz.

*Érted szenvedek! S le nem mondhatok!
Isten ver-e? Ön átkom sujt talán?
A lét minden keserve gyöttri lelkemet,
Miattad átkot, vádat szórnak rám.
Nem elég, hogy annyi lelki bánat
Sivataggá tarolta életem!
Emésztő láztól elcsigázva
Gúnyjuk halgatag mért türjem el?
S mégis, mégis, bár kínos elviselnem —
Szóltan türeks, hisz érted szenvedek! —
Ajkam suttogja: Irgalmazz Isten!
Szememben lelked ölé könyv remeg.
Vétkeztem? Százszor bűnhődtem érte!
Nézd aroom! Szivem romjait!
Elnémult ajkamon a vig kacaj —
Megrendült bennem a remény, a hit.
Némán türeks, nem zugolodom,
Ajkam panaszszót ki nem ejtene;
Csak szemeim bús tekintetéből
Táru előd kinomnak tengere.
Hideg közönynyel nézed bánatom.
Ajkad gunyos mosolyra késziteted,
Mig én kétségbe esve önzésed miatt
Néma keservvel nézem az eget!*

* *

*Nem kérdezem, hogy éltem utján
Mért nincs virág csak tövis terem!
Holott összetört szivemnek
Te voltál oltára: igaz szerelem!
Oltárom szálló, illatos füstjét
Mért vered le balsorsom szele?
Tán, hogy a mélyben, hideg rögök közt,
Kedved szerint játszass majd vele!*

*Oltáromon; ah Vesta láng lobog,
Örök tüzzel, olthatatlanul,
A mely akkor is égi fénynyel ég majd,
Ha ez oltár porba, sirba hull!*

Aliquis.

Róza.

*Szerelmes vágyam a szivedbe küldöm,
Óh hagyj, óh hagyj szemedbe elmerülnöm
Hüségese társam, édes asszonyom,
S amig melletted megigézve állok,
Hagyj álmodni egy varázslatos álmot,
Mely elkísérne jövő utamon.*

*Ajkadra ajkam égön rá forrasztom,
Csókold magadba te bűbajos asszony
A szerelemtől sebzett lelkemet,
S az életutra, mit befutottunk ketten,
Hogy égő könnyem többé soh' se ejtsem,
Széled szivednek virágait tedd.*

Vidor Marczi

KÖZGAZDASÁG.

Levél a Szerkesztőhöz.

Nyiregyháza, 1904. február 10.

Nagyságos Szerkesztő Ur!

Midőn b. lapjából a *Termeljünk kendert* című közleményt olvastam, eszembe jutott ama boldog idő, amikor még nem ismerték a luxust és a családok boldogulását, a szorgalom, takarékoság és egyszerűség képezte. Ezen idő nem is oly régen volt s mégis nagyot fordult azóta az emberek szokása.

A nevezett cikkben oly híven van elmondva az ezelőtti életmód, hogy a mai elkenyveztetett emberek alig akarják elhinni. Mi élemedett, vagy öreg emberek azonban örülünk, hogy van ujság, mely a mult boldogulását összehasonlítja a mai idő nyomorúságával.

A mai emberek, értem a szabolcsi kisgazdákat, nem akarják belátni, hogy a rozs, tengeri és hasonló vetemények termeléséből megélni, adózni, cselédek tartani nem lehet. Eme emberek aként akarnak gazdálkodni, amiként apáik cselekedtek, mikor a birtok nem volt annyira szétdarabolva, mint most. amikor az adó sokszorosán több, mint régen volt. E körülményen, e gazdálkodási rendszeren segíteni kell, ha végképen elpusztítani nem akarjuk látni a hajdan erős és boldog kisgazdákat.

A mai nehéz állapotok, a mai válságos helyzetet úgy lehet segíteni, ha jövedelmező kereskedelmi terményt vetünk. Ilyen a kender, mely jövedelmező és keresletnek örvendő növény.

Földünk sovány, így alig 5. m. mázsa gabonát terem holdanként. Tessék csak felszámítani, mennyiben van az 5 m. mázsa gabona, amikor zsákba töltjük, vagy piacra visszük. Így vagyunk egyéb veteményeinkkel is. Dohányt ma leginkább a nagyobb birtokosok termelnek. A cukorrépa termelése még nincs elterjedve kellően. Hát miből pénzeljen a gazda? Pénzeljen kenderből. Ez hasznos és jövedelmező. Van elég termékeny talajunk e célra, csak igyekezzünk a kendervetést megkezdeni. A kender többet jövedelmez, mint a dohány, mint a répa.

Allításomat saját tapasztalatommal, de az Arad közelében fekvő gróf Nádasdy-féle forrai-nagyiratosi uradalomban elért kedvező eredménnyel igazolhatom. A jelzett uradalomban ugyanis nagyban termelik a kender és a költséges berendezés mellett is képesek egy holdon termelt kender után 312 kor. 73 fillért tiszta hasznot kimutatni.

Kitetszik emez egy példából is a kendertermelés jövedelmezősége. Hát ha ehhez képzeljük ama hasznot, mely a kendertermelést a háztartásban követi?!

Sokan amiatt aggódnak, hogy ha termelnek kendert, hol fogják azt áztatni. Értesülésem szerint Nyiregyháza város tevékeny polgármestere már tervet és költségvetést is készítettett egy alkalmas áztatóról. Lesz hát alkalmas áztatónk, de a gazdaszövetség elnöke is kész mindent elkövetni, hogy a kendertermelést népszerűvé tegye Nyiregyháza. A nyiregyházi példa terjedni fog a vidéken is. Így ellehetünk rá készülni, hogy a kendertermelést már a közeli jövőben elkezdik, mely körülmény a „Szabolcs”-nak is érdeme lesz.

Kiváló tisztelettel
Egy volt gazdatiszt.

A tudomány-egyetem klinikája gyógyczélokra elfogadta és használja.

A Kolozsvári (Heinrich. J.) Ásvány- és gyógyszappangyár R. T. gyártmányai

Kiváló gyártmányaink: Kénszappan, Kénkátrány-, Kátrány-, Borax-, Benzoe-, Creolin-, Lanolin-, Ichtiol- Fehérkátrány-, Kénes nagyobb sikerrel használhatók.

Különlegességünk a **Szt-László-szappan** az egyedül tényleg **desinficiáló** és egyuttal a **legideálisabb toilette szappan**.

Egyedüli gyártói a szab. Ásvány-, Hygiea-, Irodaszappanoknak, melyek festéket, zsirt, olajat vagy bárminemű foltot hideg vízben is azonnal eltávolítanak a kézről.

Kapható: Ligeti Károly, Blumberg József illatszerész-, dr. Szopkó Dezső, Korányi Imre, Nagy Kálmán gyógyszerész-, Eisler Károly, Kohn Ignác, Jakabovits M., Hoffmann Adolf kereskedésében.

Árverési hirdetmény.

A nyiregyházi „Korona“ épületben levő zálogkölcson-üzlet helyiségében **folyó évi március hó 2-án** a ki nem váltott és meg nem hosszabbított arany-ezüst s egyéb zálogtárgyak nyilvános árverésen, törvényesen elfognak adatni.

Miről az elzálogosítók, valamint az árverésen részt venni kívánók ezzel értesítettek.

Nyiregyháza, 1904. február 5.

PRÁGER KÁROLY,
zálogkölcsonintézet tulajdonos.

K. 2058/1904.

Árlejtési hirdetmény.

Nyiregyháza városa az 1904. évre szükséges burkoló kő szállítására árlejtést hirdet.

Szükséges mintegy 4 vagon fejkő, 20 vagon ciklopsz utborkolati kő, 1 vagon szegélykő, 2 vagon faragatlan ciklopsz 2 vagon faragott járda kő.

Az árlejtési feltételek a városi kiadó hivatalban tudhatók meg.

Az árlejtési feltételeknek megfelelően szerkesztett és aláírt zárt írásbeli ajánlatok a folyó hó 22-én délelőtt 10 óráig adandók be, a polgármesteri hivatalba.

Kelt Nyiregyházán, 1904. február hó 9-én.

Májerszky Béla,
polgármester.

Eljegyzési kártyák, esküvői és bál meghívók

csinos kiállításban,
bármilyen nyomtatvány pontos
kivitelben megrendelhető

PIRINGER JÁNOS könyvnyomdájában

Nyiregyházán.

Behozatal. Kivitel.
Magyar, Német, Lengyelországi, valamint Prágai

hentesáruk

valódi prágai és wesztfáliai sonkák, karmonádli, krakói kolbász, magyar és veronai szalámi, mortadella, debreceni kolbász, paprikás szalonna, valamint mindennemű hurka különlegességek.

Anton Zawodsky

Bécs XVI. Brestelgasse 5. Árjegyzék ingyen és bérmentve Nagyban. Kicsinyben

Elő sövénynek alkalmas 150 ezer darab **Gleditia** ezenként 8 koronájával és 50 ezer darab ültetni való ákác ezenként 6 koronájával eladó. Megrendelés míg a készlet tart ezenként 1 korona előleg fizetés mellett eszközölhető,

Dobos Imre
tiszaölki lakos.nál.

635—1903. v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy budapesti keresk. és váltó kir. törvényszék 82349—1903. számú végzése által Schön és Perhman budapesti cég végrehajtatók javára Kacz Dezsőné nyirbátori lakos ellen, 250 korona tőke ennek 1903. év szeptember hó 30 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 68 korona 90 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróilag le foglalt és 636 koronára becsült különféle bolti árukából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1903. évi 316 V. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Nyirbátorban alperes lakásán leendő eszközzésére **1904. évi február hó 19 napjának** d. e. 9 órája határdőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyirbátorban, 1904. évi febr. hó 4 napján.

Papp Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Egy háztartási mérleg
ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmazott raktáromból, világhírű kiváló-ságukért általánosan kedvelt

mexikói **ezüst** árúimat, és pedig:

- 6 db mexikói ezüst asztali kés,
- 6 " " " evővilla,
- 6 " " " evőkanál,
- 12 " " " kávéskanál,
- 6 " " " kiváló desszertkés,
- 6 " " " desszertvilla,
- 1 " mex. ezüst leveles kanál,
- 1 " " " tejszerű kanál,
- 2 " eleg. szalon aszt. gyertyat.

46. db. összesen

csak 6 frt. 50 kr.

Minden megrendelő czenkivül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló hord képességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém belül is melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker J. központi forgalmi áruház B.-Pest, Hernád-utca 54. sz.

Jogi tanácsadó.

(Önügyvéd) mindenkinek hasznos könyv, mert segítségével peres üzleti s jogi ügyeit költségmentesen, ügyvéd nélkül kedvezően intézheti el. Harmincznál többféle törvényeket tartalmaz ugymint adó, ipar, házassági, kereskedelmi törvény, egyletek, építő iparosok képesítő vizsgája, az új utlevél és kivándorlási törvény stb.

Megrendelhető 4 koronáért postautalványon DENKER J. központi forgalmi áruház Budapest, VII. ker. Hernád-utca 54. szám.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 darab) kevéssé megsérült finom enyhe

pipere-szappant

rózsa, lilium-tej, orgona, ibolya, rezeda jaszmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi.

DENKER J.

Hernád utca 54-ik szám.

Iparosok üzleti könyve.

E címmel hasznos könyv jelent meg. Nem írott mű, hanem 1 rovatozott s kis iparosok ezéjainak megfelelően felszerelt üzleti könyv. A rovatok önmagukat magyarázzák s emélfogva minden iparos, ha nem is tanulta a könyvelést, általa ezélszerűen könyveit vezetheti.

A könyv egyben háromféle üzleti könyvet tartalmaz, megrendelések, segédkek kiadott munkák s a személyzet elkönyvelésére tehát egyesít magában mindent, ami könyvelésre az iparosnak szüksége van. Megrendelhető postautalványon kötve 4 koronáért.

Denker József

központi forgalmi áruház BUDAPEST, VII. ker. Hernád-utca 54.

Gyógyáruda Drogeria „Szabolcsvezérhez”
Nyiregyházán.

Ligeti Károly
gyógyszerész.

Iskola-u. 5-ik szám

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.) Sürgőnycim: Eternit Budapest. Telefon: 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK. (Felső-Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

Compagnie des Mines des Transylvanie — Bánya-r.-társaság, Erdély.

Igazgatóság: **Egeres** (Kolozs megye).

* Kitűnő minőségű aknaszenünket, *

melyet nagyszámu gőzmalom, gyár, téglafőző, gazdasági vállalat stb. a legnagyobb megalégedéssel használ, szállítjuk

bármely Magyarországi vasutállomásra

a legolcsóbb áron

vezérképviselőnk útján:

Kraus J. Károly, Budapest,

Dorottya-utca 6.

Haszonbérlet.

A nyiregyházi rk. plepánosnak a várostól félórányira fekvő 130 holdnyi Bujtos nevű tagos birtoka, mely bérlői tisztas lakáson kívül egyéb szükséges gazdasági épületekkel is elvau látva, **folyó hó 21-én, vasárnap délután 3 órakor** a rk. iskola helyiségében tartandó nyilvános árverésen folyó évi október 1-től haszonbérbe adatik.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a **plebánia hivatalban** és **Adamkovics András** gondnoknál.

Meghívás.

A „Kisvárdai Termény és Szeszraktár Részvénytársaság”

által folyó évi február hó 29-én délután 4 órakor

Kisvárdán, a társaság helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

A tanácskozás tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés a vizsgálat tárgyát képezett jövedéki kihágásról és annak a társulati tőkék igénybe vétele nélkül való kiegyenlítéséről, valamint a vizsgálat és eljárás beszüntetéséről.

2. Igazgatósági jelentés az elbocsátás folytán megüresedett üzletvezetői állásnak pályázat útján való betöltéséről.

3. Netáni indítványok.

Kisvárdán, 1904. évi február hó 8-án.

Liptay Béla társ. elnök.

Pályázat.

A „Kisvárdai Termény és Szeszraktár Részvénytársaság”

pályázatot

hirdet egy, a levelezésben és könyvelésben jártas **üzletvezetői állásra**, mely 2400 korona évi fizetéssel van egybekötve; a megválasztott üzletvezető 10000 korona óvadékot tartozik nyújtani. — A kellően felszerelt és az eddigi működést feltüntető pályázatok legkésőbb február 25-ig adandók be az igazgatósághoz.

Kisvárdán, 1904. évi február hó 7-én.

132—151. 1904. v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennek közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. törvényesék 567/1904. D. 904. V. 100. számú végzése által Sahlar Mátyás és fiai bécsi és Grósz Dávid budapesti és Prager Károly nyiregyházi lakos végrehajtó javára Deutsch Izidorné nyiregyházi lakos ellen 327 kor. 76 fil., 73 kor. 65 fil. és 800 korona tőke, ennek 1903. év decz. hó 25. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 110 kor. 20 fil. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal le foglalt és 837 koronára becsült boltberendezés, könyv és papírárúkból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. járásbírósnak 1903. V. 1917/3. 904 V. 100/2. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Nyiregyházán alperes üzletében leendő eszközzésére 1904. évi február hó 24-ik napjának d. e. 9 1/2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyiregyházán, 1904. évi február hó 12-ik napján.

Oláh Gyula,
kir. bir. végrehajtó.